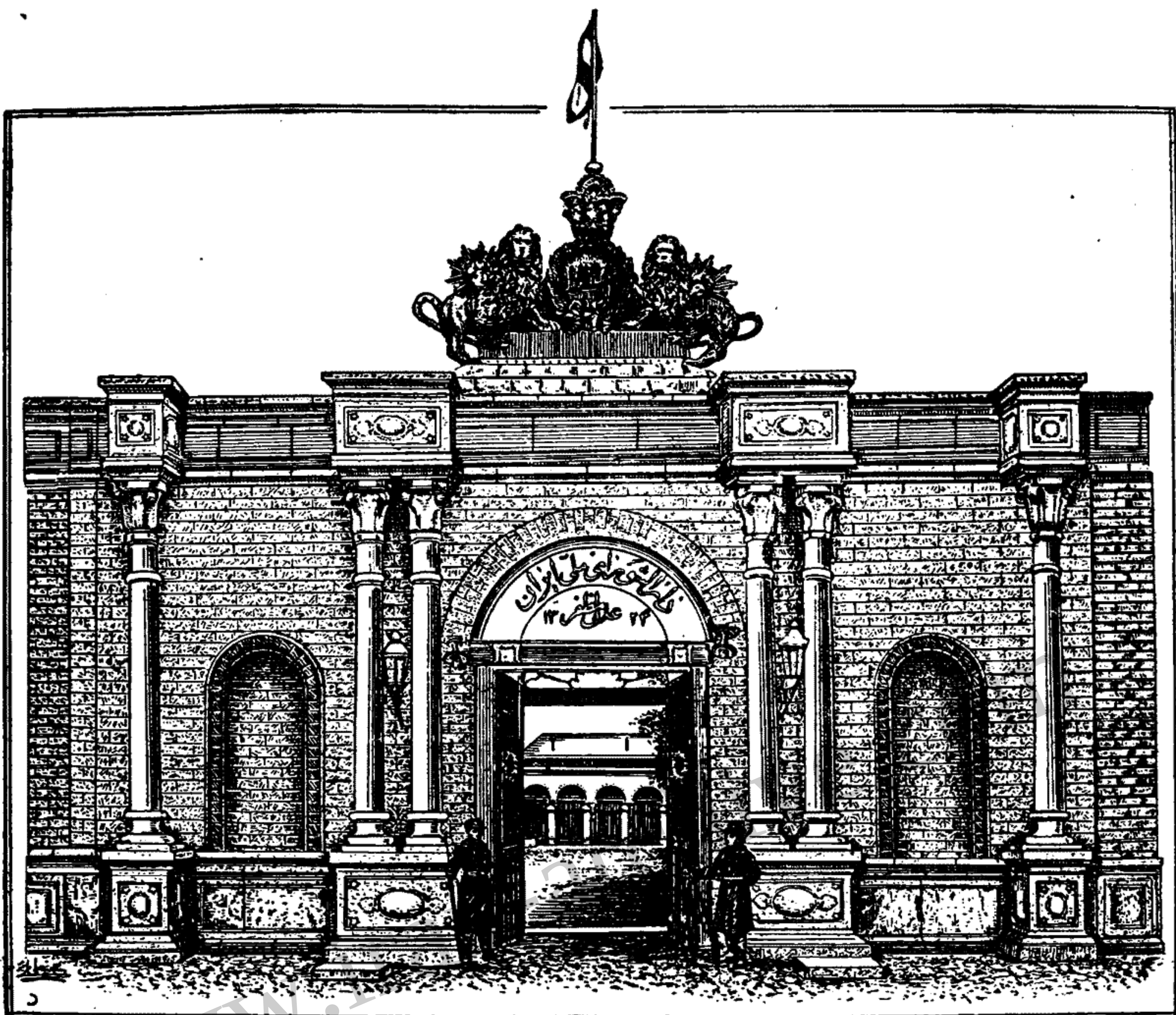

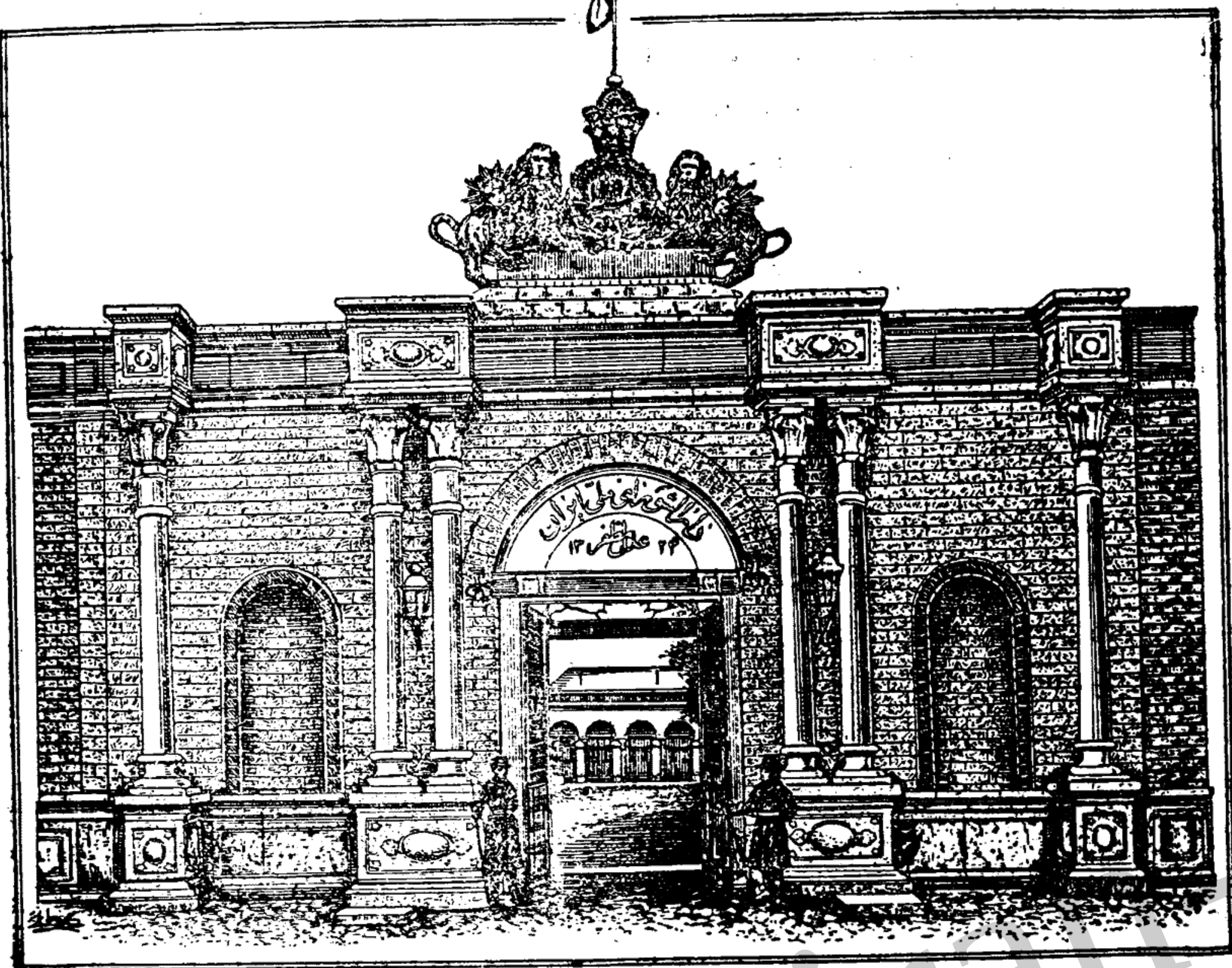

دوره هفتم تقنینیه

جلسه ۱۱	مذاکرات مجلس	شماره ۱۱
تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه پنجشنبه ۱۵ آذر ماه ۱۳۰۷ مطابق ۲۳ جادی الثاني ۱۳۴۷	مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود مطبعة مجلس	قیمه اشتراك داخله ایران سالیانه ده تومان خارجہ « دوازده تومان قیمه تك شماره يك قران

فهرست مندرجات

ردیف	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	تقدیم لایحه سیم کشی بقید فوریت از طرف آقای وزیر پست و تلگراف و تصویب قانون	۱۲۹	۱۳۳
۲	شور اول خبر کمیسیون قوانین مالیه راجع بمعافیت اشیاء نظامی از کمرکات و تصویب ورود در شور ثانی	۱۳۳	۱۳۷
۳	تقدیم طرح قانونی از طرف جمعی از نمایندگان راجع بتجدید نظر در نظامنامه داخلی و تشکیل کمیسیون مخصوص برای این کار و تصویب طرح مزبور	۱۳۷	۱۴۴
۴	قانون بیست و پنج هزار تومان اعتبار جهت سیم کشی خطوط تلگرافی بلوچستان	۱۴۵	
۵	تصمیم بتجدید نظر در نظامنامه داخلی	۱۴۵	

مذاکرات مجلس

دوره هفتم تقنینیه

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۱۵ آذر ماه ۱۳۰۷ مطابق ۲۳ جادی الثاني ۱۳۴۷

جلسه ۱۱

(مجلس یکساعت و نیم قبل از ظهر برپاست آقای دادگر تشکیل گردید)
 (صورت مجلس پنجشنبه هشتم آذر ماه را آقای اورنگ قرائت نمودند)
 غائبین با اجازه جلسه قبل
 آقایان: آشتیانی - دیوان بیکی - لرسقانی - کازرونی
 ضیاء -
 غائبین بی اجازه جلسه قبل

تأسیس نماید . روحی

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم بودجه اینکار در دوره سابق گذشته است از نقطه نظر بلوچستان این يك خط مهمی است و بعقیده بنده ازدزداب لازم تر است و مخارجش هم تصویب شده باید تأسیس بشود ولی بنده مکرر با آقای وزیر پست و تلگراف در این مورد مذاکره کردم ایشان گفتند در سال پنجاه هزار تومان اعتبار داریم بنده عرض کردم خوبست حالا که اینطور است این را مقدم بدارند زیرا این راه از حیث تجارت و عبور و مرور و از جهات دیگر بیش از سایر جاها مورد اهمیت است و اتصال تلگراف از هم به بلوچستان مهمتر است از دزداب چرا که هم يك شهر بزرگ و يك مركز مهم تجارتي و فلاحی و صنعتی است و از آن بیشتر استفاده میشود و خوبست توجه بفرمایند همینطوری که بنده پیشنهاد کردم آقای آقا سید یعقوب هم مذاکره کردند با این دو محل موافقت کنند که از آن پنجاه هزار تومان اعتبار این دو محل را که الان نه پست دارد نه تلگراف و آنچه در این مدت بنده زحمت کشیدم که این را درست کنم که اینها با حکومت مرکزی از حیث پست و تلگراف مربوط بشوند بتوانم خوبست آقای وزیر پست و تلگراف قبول بکنند یا تعهد بنمایند که این را تا کی میسازند که بنده پیشنهاد را پس میگیرم.

وزیر مالیه - متأسفانه جواب نماینده محترم را در این قسمت بنده باید عرض کنم زیرا قضیه قضیه اعتبار است . پنجاه هزار تومان که اینجا تصویب شده است برای راههای مهمه مملکتی بوده ولی این پست و پنجاه هزار تومان حساب شده است برای سیمی که از مبرجاوله می آید به فهرج و بمپور میرسد . این اعتبار برای اینها است . راجع باعتباراتی که فرمودید قبلاً داده شده است امروز وزارت پست و تلگراف دارد عمل میکند اینها پیش بینی شده است و البته بنده هم تصدیق میکنم خود آقای وزیر پست و تلگراف هم با بنده شرکت دارند در تصدیق نظر

آقای نماینده محترم که بعد از این پیشرفتی که در بلوچستان واقع شده است و امروز تمام نقاط مختلف بلوچستان دارای مأمورین و دوایر دولتی میشوند و باید تمامشان با حکومت مرکزی دارای روابط کامل باشند یکی از چیزهایی که بر همه چیز مقدم است ربط کامل از هم تا بمپور است همانطور که لازم است سرحد دزداب و خط مشرق به بلوچستان متصل باشد همانطور هم لازم است که از هم و زمایش به بمپور متصل باشد این دو تا هیچکدام مانع همدیگر نیستند در این صورت لازم است آن ها که مقدم هستند بموجب این لایحه تأمین شوند و آن قسمت های دیگر را از اعتبارات موجوده تأمین میکنم حالا بادر امسال تأمین میشود یا در سال آینده این قسمت را اگر خود آقای نماینده محترم یا وزارت پست و تلگراف مذاکره کنند بهتر است باین ملاحظه نمی میکنم با بنده از نقطه نظر مالیه موافقت بکنند و این ماده الحاقیه را مسترد بکنند .

روحی - مسترد میکنم

رئیس - رای میگیریم به ماده واحده آقایان موافقین ورقه سفید و مخالفین ورقه کبود خواهند داد .
(اخذ و شماره آراء بعمل آمده نود و نه ورقه سفید تعداد شد)
رئیس - عده حاضرین صد و سه ماده واحده بانود و نه رأی تصویب شد

اسامی رأی دهندگان

آقایان : افشار - ایلخان - ساکینیان - محمدولیمیرزا عباسیرزا - دکتر سنك - سید یعقوب - ایزدی - فرخی - همراز - طباطبائی دیبا - حبیبی - عراقی - امیر دولتشاهی - بنکدار - قراکوزلو - نوبخت - امین پور محسن - روحی - ذوالقدر - آية الله زاده شیرازی - مرتضی قلیخان بیات - سید مرتضی وثوق - اعتبار - سید حسین آقایان - هزار جریبی - یاسائی - شمیرانی - شیخ الملک - حاج میرزا حبیب الله امین - میرزا عبدالحسینخان دیبا - جلائی - حیدری - زوار - حاج سید محمود - دیوان بیکی - ملک آرائی - محمد آخوند - حاج علی اکبر امین - کیا نوری

گنجی - طلوع - کلای - ناصری - قاضی نوری - نجومی مصباح فاطمی - مفتی - احتشامزاده - دکتر عظیمی - بزرگنیا - ملکزاده - بوشهری - محمد علی میرزا دولتشاهی مسعودی - طاهری - شهداد - درهانی - عدل - مقدم - افخمی - لاریجانی - شریعت زاده - کاشانی - خیر فرهمند ابراهیم شریفی - فولادوند - ملک مدنی - خطیبی - ظفری - کفائی - الفت - مولوی - رهبری - اسدی - محمد ضیائی - فرشی - طباطبائی وکیل - جهانشاهی - مهدوی - اسکندری - افسر - خواجوی - عامری حکمت - دکتر لقمان - صادقی - فیهمی - مسعود - سید کاظم - ابراهیمی - دبستانی - فتوحی - مؤید احمدی - رحیم زاده طالش خان - علیخان اعظم - حسنعلی میرزا دولتشاهی - بیات ماکو

رئیس - خبر کمیسیون قوانین مالیه راجع به معافیت تدارکات وزارت جنگ از عوارضات گمرکی مطرح است (خبر مزبور بشرح ذیل خوانده شد)

کمیسیون قوانین مالیه لایحه نمره ۳۹۰۸۳ دولت را راجع بمعافیت تدارکات وزارت جنگ و امنیه از عوارض گمرکی تحت مطالعه و شور قرار داده و ماده واحده ذیل را برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید .
ماده واحده - کلیه اشیائی که برای تدارکات وزارت جنگ و امنیه لازم باشد از تأدیه مالیات راه و حقوق و عوارض گمرکی باستثناء مخارج حمل و نقل از قبیل حملی و مخارج کرجی و غیره معاف خواهد بود این معافیت باشیائی هم که قبل از تصویب این قانون وارد شده و مالیات و عوارض آن پرداخت نگردیده است شامل خواهد بود .
رئیس - ذیل از اینکه مذاکره بشود نظر آقایان را جلب میکنم که در کمیسیون بودجه کلمه و غیره را که در اصل لایحه دولت بود حذف کرده اند و کمیسیون قوانین مالیه ابقا کرده است . آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده اولاً با مطرح کردن این لایحه در کمیسیون قوانین مالیه و راجع دادنش از طرف این کمیسیون آروز هم عرض کردم مخالفم . چرا ؟ برای اینکه در کمیسیون بودجه برای اجرای بودجه بیست و

هفت ماده گذشت که ماده یازده کمیسیون بودجه راجع به معافیت بود و این لایحه راجع باصلاح ماده ۱۵ کمیسیون بودجه بود . مگر مواد اصلاح کمیسیون بودجه باید برود بکمیسیون قوانین مالیه ؟ اگر ما این را بکمیسیون قوانین مالیه برده بودیم اصلاحش را هم آنجا میبردیم نهایت از حیث احتیاطی که آقای رئیس ملاحظه کرده اند فرضاً به کمیسیون قوانین مالیه هم برود کمیسیون قوانین مالیه فقط موافقتش را باید اظهار بکنند . درست است در اصل نتیجه فرقی نمی کند بنده کاملاً با این موافقم لکن نظامات کمیسیونها و نظامات مجلس را ما نباید بهم بزنیم بنده عرض کردم این قانونی بود که از کمیسیون بودجه گذشته بود و دولت هم برای اینکه در آن قسمت ماده یازده گیر کرده بود ناچار شد که اصلاح این ماده را از کمیسیون بودجه بخواهد کمیسیون بودجه این را اصلاح کرد و تقدیم مجلس کرد . آقای رئیس برای اینکه الفاء مالیات است و معافیت است بکمیسیون قوانین مالیه هم رجوع کردند . کمیسیون قوانین مالیه رایش را باید اظهار کند نه اینکه لایحه در کمیسیون قوانین مالیه مطرح شود و نظر کمیسیون بودجه تبع آن باشد بنده در اصل موضوع موافقم لکن این نظر مجلس است و از این نظر مخالفم و خود آقای بیات که در کمیسیون بودجه تشریف داشتند در سابق و غالباً در نظرشان بوده است که ما همیشه متوجه بودیم که کلماتی که مبهم است در قانون نباشد مثلاً کلمات : امثال ذلك ، غیر ذلك و غیره و این ها يك کلماتی است که در دست هیئت مجریه که داده می شود چون مبهم است ناچار میشوند در مقام اجرا تفسیر بکنند آنوقت از حدود خودشان خارج شده اند زیرا تفسیر از وظایف مجلس است پس ما برای اینکه نه قوه مجریه گرفتار این مضيقه ها بشود و هم ما به تکلیف خودمان عمل کرده باشیم عبارات را صریح بنویسیم که اگر دولت را بکوفتی در مقام سؤال و استيضاح بیاوریم اگر محاکمات و قضاوت حقیقی باشد ایراد بانها نیست چرا ؟ بعلمت اینکه میگویند عبارات را مبهم نوشته اند باین جهت غالب نمایندگان این را محط نظر قرار داده بودند

که بقدر امکان کلمات مبهم را استعمال نکنند این است که خود آقای وزیر مالیه هم در کمیسیون بودجه تصدیق کردند و موافقت کردند که این کلمه و غیره را برداشتیم اینجا بنده نظر دارم (آقای بیات توجه داشته باشند بعراض بنده) که و غیره محتاج نباشد.

مخبر کمیسیون قوانین مالیه (بیات) در قسمت اول که آقای آقا سید یعقوب فرمودند نظر باینکه در مجلس قبل آقای رئیس همچو اظهار کردند و همه آقایان موافقت کردند که این راپرت را کمیسیون قوانین مالیه بدهد و چون لوایح کمیسیون قوانین مالیه و لوایح کمیسیون بودجه در شور فرق دارد لوایح کمیسیون قوانین مالیه دو شوری و لوایح کمیسیون بودجه يك شوری است چون مجلس موافقت کرد و این لایحه به کمیسیون قوانین مالیه رفت البته باید کمیسیون قوانین مالیه راپرت خودش را بعرض مجلس برساند و برای اینکه دو شور پیدا نکند باید راپرت از طرف کمیسیون قوانین مالیه باشد که درش بحث بشود و اگر راپرت کمیسیون بودجه باشد يك شوری است و احتیاجی هم به کمیسیون قوانین مالیه ندارد. اگر اصلاح بودجه بود نیایستی به کمیسیون قوانین مالیه مراجعه بشود چون از طرف مجلس به کمیسیون قوانین مالیه مراجعه شده البته نظر مجلس دو شوری بود کمیسیون قوانین مالیه بایستی راپرت بدهد و این قضیه البته حکمیتش مربوط به مجلس است اگر بخواند بنظر اصلاحی نگاه بکند باید راپرت کمیسیون بودجه را مطرح بکند و يك شوری باشد و رأی بدهند ولی خیر اگر همانطور که مراجعه به کمیسیون قوانین مالیه شده است بخوانند دو شوری باشد بایستی راپرت کمیسیون قوانین مالیه مطرح شود و البته هرطور که مجلس رأی بدهد همه موافقت داریم و تبعیت داریم و بایستی عملی بشود اما در قسمت دوم که آقا سید یعقوب فرمودند باید از چیزهایی که ابهام داشته باشد برهیز کرد البته همینطوری که میفرمائید قوانین هر چه صریح باشد بهتر است ولی يك چیزهایی هم هست که طرف احتیاج است و نمیتوان از آن صرف نظر کرد مثلاً اینجا

مینویسد باستثنای مخارج حمل و نقل از قبیل فلان و فلان. اگر شما نخواهید از قبیل فلانرا امتداد بدهید محتاج میشوید بیست سی قلم را اسم ببرید. برای اینکه اینطور نشود يك (غیره) در ضمن آن گذاشته میشود که در واقع اصلش همان مخارج حمل و نقل است و يك چیزهایی از آن قبیل پیدا میشود آنوقت هرچه که مخارج حمل و نقل آنها را شامل بشود البته میشود و هر چه را شامل نباشد خارج از این است و گمان میکنم آن ابهامی که آقای آقا سید یعقوب فرمودند در این ماده نباشد. چون مخارج حمل و نقلش که محرز است و قسمت های دیگرش را هم اگر میخواستیم امتداد بدهیم از قبیل چه و چه خیلی مفصل میشد و شاید يك قلم از دهن خارج میشد و نوشته نمی شد آنوقت بعد اسباب زحمت میشد از این نظر کمیسیون قوانین مالیه متوجه باین قسمت شد و در ضمن موضوع مذاکرات زیادی شد و بالاخره رأی داد که لفظ "و غیره" باشد چون ممکن بود که اسباب زحمت و ضرری در برداشتن این کلمه برای مردم فراهم بشود باین جهت بنا شد که این لفظ نوشته شود و ابهامی هم ندارد.

رئیس - آن قسمتی که مربوط بوظیفه بنده است که تشخیص يك شوری و دو شوری بودن لایحه است مجلس ابراز تصمیم کرد که بکمیسیون قوانین مالیه برود علاوه بر این ماده پنجاه و نه تشخیص میکنند که این قضیه دو شوری است زیرا هیچ يك از آن سه موردی که يك شور بشود در اینجا وارد نیست ماده پنجاه و نه قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده پنجاه و نهم - ترتیبات شور مرتبه اول و دوم در مواد ذیل مجری نخواهد بود - اولاً بودجه دخل و خرج مملکتی. ثانیاً قوانینی که راجع بشقاعای و جوهری برای مخارج مخصوص است. ثالثاً قوانین راجع بمنافع محلی. در این سه فقره يك شور کافی است و مباحثات آن به ترتیب موارد فوری است چنانکه ذکر خواهد شد

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده در این موضوع مخالفت دیگری ابدانداشتم انشاء الله امیدوارم يك وقتی. مملکت کارخانجات داشته باشد معادنش استخراج بشود که محتاج نباشیم بهیچ عوارض مالیاتی. ولی در اینجا چون بنده نفهمیدم این است که بترتیب سؤال عرض میکنم. اینکه دولت گمرک بگیرد مال خود مملکت است و اگر هم نگیرد مال مملکت است از این جیبش میبرد توی آن جیبش و این هیچ فرقی ندارد بنده که نفهمیده فرقش چیست مثلاً در قسمت تلگرافات اگر فرضاً پول نگیرند یا بگیرند هیچ فرقی ندارد. اما اینجا اگر گمرک گرفته نشود ممکن است اشخاص سرحدی شاید بتوانند بعنوان اسلحه یا مال وزارت جنگ بعضی چیزها وارد کنند و گمرک آن داده نشود ولی عنوان گمرک بقی باشد در عنوان وزارت جنگ لابد نفتیش میشود وقتی که نفتیش شد چیزهایی که برخلاف مقصود و صلاح مملکت میباشد از سرحدات ما نمیتواند وارد بشود بعنوان قاچاق پول هم باز در خزانه مملکت وارد میشود بنده بین ملاحظه مخلفم حالا اگر توضیحانی داده شود ممکن است بنده هم موافقت کنم.

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - آقای فیروز آبادی مذاکرانی که فرمودند همانطور که خودشان اظهار فرمودند (چیزی از این لایحه نفهمیدم) بحث بر این است که ایشان در این زمینه مطالعات شان کم است. این قضیه معافیت مهمات وزارت جنگ از گمرک در همه جا معمول است در تمام دنیا اینطور است و قشون از کرایه راه آهن و خیلی چیزها معاف است. اگر جناب عالی سابقه ندارید این قضیه برخلاف جریان عمومی نیست و سابقه در تمام عالم دارد. اما اینکه میفرمائید اگر چنانچه گمرک نگیرند ممکن است مال قاچاق وارد بشود البته این طور نیست گمرک نفتیش خودش را می کشد و وقتی که دبد مال وزارت جنگ است ورقه معافی صادر می کنند این که نگرانی ندارد. بعلاوه بحمدالله

گمرک ما بطوری وضعیاتش منظم است که هیچ نمیشود مالی بعنوان قاچاق وارد بشود خصوصاً مهمات جنگی و اسلحه پس نگران آقا ابداً مورد ندارد و استدعا میکنم موافقت بفرمائید.

رئیس - آقای زوار

زوار - موافقم

رئیس - آقای دکتر سنک

دکتر سنک - موافقم

رئیس - آقای هزار جریبی

هزار جریبی - موافقم

رئیس - آقای فهمی

فهمی - بنده در اصل موضوع عرضی ندارم و موافقم ولی در این قسمت خواستم عرض کنم که مطابق همین موادی که این جا قرائت شد این موضوع از وظایف کمیسیون بودجه است! چرا؟ چون راجع است بدخل و خرج مملکتی و این مطلب هم راجع است بدخل و هم راجع است بخرج از آن طرف لوایحی که می آمد اگر برای وضع يك مالیات یا انقضاء يك مالیات باشد باید رود بکمیسیون قوانین مالیه ولی در این جا نه وضع مالیات است و نه انقضاء آن بلکه يك خرجی است از بکطرف هم در قانون معین شده است که از اشیاء وارد یا صادره يك حقی بگیرند این قانون بقوت خودش بقی است نهایت حال مجلس رأی میدهد که يك ادوات معینی از ادوات حق قانونی معاف و مستثنی باشند این مطلب مثل این است که يك اعتباری به وزارت جنگ داده بشود برای معافیت از گمرک يك ادواتی و محل این اعتبار هم همان پولی است که باید از گمرک آن اشیاء گرفته شود. پس این هم مربوط بخرج است هم بدخل یعنی مربوط به هر دو است و جایش هم کمیسیون بودجه است نه قوانین مالیه چون اصل مالیات که ملغی نمیشود بعلاوه در ماده بیستم نظامنامه داخلی تصریح میکند: (مجلس همیشه میتواند رسیدگی لوایح و طرحهای قانونی را که در ماده ۱۹ و فقره ثانی ماده ۱۸ ذکر شده بکمیسیون مخصوص دیگری رجوع نماید ولی چنین کمیسیون مخصوص

لایحه راپورتی بدهد بدون اینکه بتواند در باب جرح عقیده پیشنهاد نماید). و حال آنکه این خرج است (و هرگاه رأی کمیسیون مزبور با لایحه مساعد باشد باید نتیجه ملاخظات خود را بکمیسیون بودجه اطلاع داده و این کمیسیون در ظرف ده روز عقیده خود را در باب تصویب خرج پیشنهاد کند) بعلاوه همان توضیحی هم که آقای رئیس فرمودند راجع بماده پنجاه و نهم می‌رساند که این لایحه چون راجع بدخل و خرج مملکتی است باید يك شوری بوده و بالاخره بکمیسیون بودجه ارجاع شود. از طرفی هم سابقه در نظرم هست که ماده بود برای معافیت ماشینهای فلاحی که پیشنهادی در آن خصوص شده بود. برای معافیت و بکمیسیونهای بودجه - قوانین مالی و فوائدها هر سه رفت. این را هم اگر نخواهیم خیلی درش دقیق بشویم باید مثل آن لایحه بکمیسیونهای - بودجه - قوانین مالی و نظام بفرستیم. و حال آنکه بنده این طول و عرض را معتقد نیستم و همانطوری که در اول هم عرض کردم این موضوع معافیت يك موضوعی است اصلاً مربوط بدخل و خرج و يك استثنائی است از قاعده و قانون کلی و فقط کمیسیون بودجه باید آن را تصویب کند و راپورت بدهد و بالاخره در مجلس تصویب شود اما راجع بلفظ و غیره که این جا اضافه شده در جواب توضیحی که باقای آقا سید یعقوب داده شد گفته شد که بعضی چیزهای دیگر هم هست که بایستی این معافیت شاملش بشود و اگر در قانون همه را ذکر کنند اسباب تطویل میشود. عرض میکنم که الفاظ و غیره و امثال ذالك و اینها يك چیزهایی است كه شدار بعد يك لوایحی بیاورند برای تفسیر این الفاظ این بود که با موافقت آقای وزیر مالیات در کمیسیون گفته شد نظر بتجربیات و مواعینی که در دست است لفظ و غیره را حذف نمایند که در آئیه اسباب زحمت نباشد و این ادوات از تأدیه بعضی مخارج از قبیل حملی و حمل و نقل انبار و کرجی و اینها که ذکر شده معاف نباشد و فقط از آن قسمتی که مربوط است به مالیات راه و عوارض کمرکی

مستثنی و معاف باشد و آن سایر مخارج را باید بدهد و برای اینکه اشکالی در لفظ و غیره نباشد این را بنده عقیده دارم حذف بشود

بنات مخبر کمیسیون قوانین مالیات - این جا آقای فهمی اظهار فرمودند در مسائلی که راجع بدخل و خرج است کمیسیون قوانین مالیات نباید دخالت بکند در صورتیکه تمام مالیاتهایی که وضع میشود دخالت در دخل و خرج دارد اصلاً مالیاتی که وضع میشود در دخل و خرج تأثیر دارد و کم و زیاد می کند و از طرف دیگر آن خرجی که اطلاق بودجه بان میشود آن خرجی است که يك مبلغ معینی باشد برای فلان کار معین. همانطوری که متصل لوایح می آید این جا و يك مبلغ معینی برایش پیش بینی میشود ولی این لایحه يك مبلغ معینی نیست و عنوان استثناء و معافیت دارد و این هم در ترتیب مالیاتی اثر دارد از این رو بود که در جلسه قبل مجلس آن را بکمیسیون قوانین مالیات مراجعه کرد و از آن طرف هم عرض میکنم بنده اصراری ندارم و البته هر طور که مجلس رای بدهد که يك شوری باشد یا دوشوری باین کمیسیون برود یا کمیسیون دیگر ما هم موافقت داریم و مطیع هستیم. در خصوص و غیره هم که آقای فهمی الملك فرمودند خودشان فرمودند که از قبیل انبار داری و چیزهای دیگر يك مخارجی است که باید داده شود از آن طرف فرمودند باید این نظار را برداشت. آیا این انبار داری و بعضی چیزهای دیگری که مربوط بمردم است از کیسه مردم باید برود؟ البته خیر. اگر لفظ و غیره را برداریم که وزارت جنگ این قبیل مخارج را نخواهد پرداخت و معلوم نیست که کی باید بدهد ولی اگر و غیره باقی باشد هیچ اشکالی پیش نمی آید و آنها هم می دهند مردم و آن خرجی که راجع بمعافیت است آن را نمی دهند.

عده از نمایندگان - مذاکرات کافی است

عراقی - بنده مخالفم با کفایت مذاکرات

رئیس - بفرمائید

عراقی - در اصل موضوع البته کسی مخالفت ندارد

ولی علت اینکه بنده با کفایت مذاکرات مخالفم این است که يك صحبت هائی این جا شد از طرف آقای مخبر محترم کمیسیون قوانین مالیات و مخبر محترم کمیسیون بودجه و آقا سید یعقوب و هیچکدامشان هم کاملاً آنچه را که باید حل نکنند نکرد. کفایت مذاکرات هم وقتی است که ما بدانیم ترتیب چه شده است. پس بعقیده بنده باید صبر کرد که بعضی مواد نظام نامه که مربوط است بکمیسیون قوانین مالیات و کمیسیون بودجه مثل ماده ۱۸ درست تشریح شود خوانده بشود وقتی مطلب حل شد آنوقت رای بدهیم بکفایت مذاکرات یا باصل موضوع و البته هر طور اکثریت رای داد و تفسیر کرد ما هم تابع اکثریت هستیم ولی نا وقتی که مطلب حل نشده مذاکرات نمیشود کافی باشد و ممکن است فردا در يك مسئله دیگر این ترتیب پیش بیاید و باز يك مقداری وقت مجلس را تلف بکنند و بایستی برای تعیین تکلیف حرف زده شود و اینکه آقا میفرمایند البته هر چیزی که در دخل و خرج مملکت تأثیر دارد و مبلغش معین است بکمیسیون بودجه باید برود این خلاف صریح نظام نامه است چون در ماده ۱۸ در فقره دوم می نویسد تمام لوایح با طرح قانونی که موجب تغییر دخل و خرج سال بعد است باید بکمیسیون بودجه برود - این جا هیچ نمی گوید که مبلغش معین باشد که آقای مخبر محترم کمیسیون قوانین مالیات میفرمایند باید برود ماده میگوید هر چیزی که در دخل و خرج تأثیر دارد باید بکمیسیون بودجه برود و بعلاوه این لایحه هم مربوط بالغاء مالیات نیست و عنوان معافیت يك قسمت از مالیات از يك محلی هم نیست بلکه يك استثنائی است در خصوص اشیاء متعلقه بوزارت جنگ که حق كرك نگیرند از آنها پس این الغاء نیست و استثناء است از يك اشیاء معینی و این چون تغییر در دخل و خرج میدهد باید برود بکمیسیون بودجه. از آن طرف حالا هم که رفته است بکمیسیون قوانین مالیات و تصویب هم شده اشکال در يك شوری و دوشوری بودن او است. نه اینکه حکماً بکمیسیون بودجه

برود یا بکمیسیون قوانین مالیات برود. عجباً این منظور نیست بلکه باید این را فهمید که اگر مال کمیسیون قوانین مالیات باشد باید قطعاً مطابق نظامنامه دوشوری باشد و اگر مال کمیسیون بودجه باشد باید يك شوری بشود. پس حالا اشکال در يك شوری بودن و دوشوری بودن این لایحه است. از طرفی هم چه ماده ۱۸ و چه ماده ۲۰ بعقیده بنده و يك قسمت از آقاییان تصریحاً می‌رساند که این از مختصات کمیسیون بودجه است

رئیس - باز بنده خودم را محتاج میدانم باینکه يك توضیحی بدهم چون قضیه اخطار است بخود بنده. عرض میکنم که مسائل بودجه مسائلی است که مقید بسال باشد این مسئله معافیت از عوارض کمرکی بسالها معلق است (نمایندگان صحیح است) بنا براین این قضیه را خود مجلس هم اینطور قضاوت کرده است و اظهار نظر کرده است که هم دوشوری است و هم باید برود بکمیسیون قوانین مالیات. (عده از نمایندگان صحیح است) حالا رای میگیریم بکفایت مذاکرات آقاییانی که موافقت با کفایت مذاکرات قیام فرمایند. (اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد رای میگیریم برود دوشور ثانوی آقاییانی که تصویب می کنند قیام فرمایند. (جمع کثیری برخاستند)

رئیس - تصویب شد. از اداره مباشرت قانون متمم بودجه ۱۳۰۷ رسیده است ارجاع میشود بکمیسیون محاسبات مجلس - برای تذکر عرض شد (طرح قانونی از طرف جمعی از آقاییان نمایندگان بشرح ذیل قرائت شد)

مقام محترم مجلس شورای ملی :

نظر باینکه اصلاحات نظامنامه داخلی مجلس منظور نمایندگان ادوار تفهیم سابق بوده و نظر به اینکه دوره پنجم رأی به تجدید نظر در نظامنامه مزبور داده. و نظر به اینکه اصلاحات لازمه که در دوره پنجم در کمیسیون منظور گردیده کاملاً اصلاحات منظوره را تأمین نموده لذا اعضا کنندگان ذیل به قید دوفوریت مواد ذیل را

پیشنهاد و تقاضای تصویب آنرا میبایم.

ماده اول - مجلس شورای ملی تصویب میباید که تجدید نظر در نظامنامه داخلی بشود.

ماده دوم - کمیسیون شش نفری از شعب منتخب و نظامنامه اصلاح شده در دوره پنجم را تحت نظر گرفته و پیشنهاد مجلس همه که مطرح و تصویب گردد. بامضای عده از آقایان

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - چون بنده باعده از آقایان: یاسائی روحی - بیات و غیره مشورت کردیم صحبت کردیم که مجلس مدنی است رسمی شده است و تشکیل شده است و چون لوانحی از طرف دولت هنوز نیامده است که ما آن لوایح را حاضر کنیم از طرفی هم کمیسیونهای دوره چهارم و پنجم و ششم بلکه در دوره سوم هم تشکیل شد برای تجدید نظر در نظام نامه داخلی و تقابسی که در نظام نامه هست. آخر خوب نظامنامه سال بسال هرچه که مجلس و مملکت ترقی میکند نظام نامه و طرز و روش کار هم فرق میکند. در هر حال این نظامنامه تجدیدنظری را محتاج است. در این خصوص مشورت ما باین شد که در دوره پنجم مجلس رای داد به تجدید نظر در این نظام نامه و کمیسیون هم برای اینکار تشکیل شد. نمایندگان که در دوره پنجم بودند و حالا هم هستند می دانند که کمیسیون خاصی تشکیل شد و يك اشخاصی در آنجا بودند زحمت هائی کشیدند اصلاحاتی کردند و بالاخره راپورت دادند بمجلس. منتهی مجلس وقت نکرد که آن را تصویب کند و بیاورد جزو دستور و تمام کند. حالا در خارج صحبت کردیم که خوب است نظامنامه داخلی مجلس را جزو دستور مجلس قرار بدهیم و شور کنیم در اطرافش و تقابسی که دارد و مجالس سابقه هم پی بان برده بودند شروع کنیم با غالب نمایندگان هم صحبت کردیم در خارج و موافقت کردند. منتهی اگر در بین لوایح عام المنفعه از طرف دولت رسید آن را مقدم میداریم و مطرح میکنیم و در روزهایی که لوایح عام المنفعه در بین نیست نظامنامه خود مجلس را

مقدم میداریم صد صد و پنجاه ماده هم بیشتر نیست که در ضمن کار هم لوایح دولت را تصویب کرده باشیم و هم نظام نامه را اصلاح کرده باشیم. این بود تصمیم و نظرها در خارج هم مشورت کردیم و اغلب آقایان هم پذیرفتند. حالا بعرض مجلس رساندم. این حاصل عرض واستدعای ما بوده است حالا با خود آقایان است...

رئیس - در باب فوریت صحبت بفرمائید

آقا سید یعقوب - بلی بلی. اجازه میفرمائید؟

رئیس - بفرمائید.

آقا سید یعقوب - اما در باب فوریت...

اعتبار - کسی که مخالف نیست ایشان هم موافقتند.

آقا سید یعقوب - بسیار خوب

رئیس - فوریت قسم اول مطرح است. ایشان در خود اصل مطلب اظهار نظر کردند لذا برای تذکر عرض کردم چون دو قسم فوریت تقاضا شده فوریت قسم اول مطرح است آقای یاسائی مخالفید یا فوریت؟

یاسائی - بنده موافقم ولی يك اشکالی دارم که باید رفع شود مقصود از در فوریتی که تقاضا شده چیست (آقای آقا سید یعقوب طرح را نوشته ما هم امضا کردیم ولی نفهمیدم درست که مقصود از دو فوریت چیست. آیا مقصود این است که این طرح بخصوص با دو فوریت باشد یا اصلاح نظام نامه؟...

آقا سید یعقوب - خیر. طرح مقصود است

یاسائی - بسیار خوب پس بنده عرضی ندارم و موافقت می کنم

رئیس - آقای محمد ولی میرزا

محمد ولی میرزا - موافقم

رئیس - مخالفی نیست؟

(گفته شد خیر)

رئیس - رأی گرفته میشود بفوریت اول آقایان موافقتین قیام فرمایند

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. فوریت قسم ثانی مطرح است

مخالفی نیست؟
فیروز آبادی - بنده مخالفم
رئیس - بفرمائید
فیروز آبادی - بنده هیچ نمیدانم چه اصلاحی نظامنامه لازم دارد با این دو فوریت؟! چه فسادى داشت که با این دو فوریت میخواهند اصلاحش کنند؟

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - عرض کنم که آقای فیروز آبادی خوب است خودشان در دوره ششم در مجلس تشریف داشتند و با این حال می پرسند که نظامنامه چه اصلاحی لازم دارد؟ و حال آنکه باید از نواقص نظامنامه مطلع و مستحض باشند. یکی از بزرگترین نواقصی که نظامنامه دارد این است که هر وقت زنك جلسه زده میشود بایستی یکساعت آقای رئیس و آقایان نمایندگان بیایند این جا منتظر شوند تا آقایان نمایندگان که در اطاق تنفس هستند بیایند به مجلس و با این ترتیب مدتی وقت مجلس تفریع میشود و متأسفانه در نظامنامه داخلی راهی برای جلوگیری از این ترتیب نیست و همینطور هزاران نواقص دیگری در نظامنامه هست که باید اصلاح شود و باید يك کمیسیون معین شود که مطالعه و مراجعه کند و تجدید نظر کند. در نظامنامه هر يك از مواد که محتاج به اصلاحات باشد اصلاح میکند و هر کدام که اصلاح لازم نداشته باشد عیناً نقل میکنند و می آورند به مجلس

رئیس - موافقتین با فوریت ثانی قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. مذاکرات در کلیات است.

آقای زوار موافقتید؟

زوار - مخالفم.

رئیس - بفرمائید.

زوار - عرض کنم که محسوس است البته نظامنامه داخلی مجلس شورای ملی باید اصلاح شود و بنده کاملاً با اصلاح موافق هستم ولی با انتخاب کمیسیون از شعب مخالفم و نظر عموم آقایان نمایندگان را جلب میکنم که

این موضوع اصلاح نظامنامه داخلی است و نمیشود اختیار داده بشد نفر که بروند آنجا این مسئله را طرح کنند و بیاورند بنده تصور میکنم باید این طرحی که پیشنهاد شده است بیاورند به مجلس و رای خود مجلس را حکم قرار دهند. و هیچ لزومی ندارد که در کمیسیون راپورت تهیه شود و بیاید به مجلس.

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - آقای زوار مخالفتشان راجع به این بود که کمیسیون لزوم ندارد یا شش نفر کم است یا اصلاً لزوم به کمیسیون؟

زوار - خیر عرض کردم بیاید به مجلس

یاسائی - گویا درست توجه فرمودید مقصود این است که کمیسیونی از شعب انتخاب شود و آن کمیسیون در نظامنامه مطالعه کند و راپورتی تهیه کند و آن راپورت بیاید به مجلس و مطرح شود و این نبود که کمیسیون شش نفر هم برود و نظامنامه را اصلاح کند مقصود این بود که کمیسیون شش نفری که انتخاب میشود نظامنامه را مطالعه کند و راپورتش را بدهد بمجلس و این روزها که کاری نداریم نظامنامه را در مجلس اصلاح کنیم بلکه موفق شویم در این دوره این نظامنامه را اصلاح کنیم

رئیس - آقای افشار

افشار - عرایضی که بنده خواستم عرض کنم آقای یاسائی فرمودند و آقای زوار هم متقاعد شدند

زوار - صحیح است

رئیس - آقای روحی

روحی - بنده فقط يك تذکری داشتم و آن این بود که خواستم سؤال کنم که عضویت این کمیسیون منافی عضویت با سایر کمیسیون ها هست یا نیست؟

بعضی از نمایندگان - منافی نیست این کمیسیون خاص است

رئیس - آقای شریعزاده

شریعت زاده - موافقم

رئیس آقای ملک مدنی

ملک مدنی - موافقم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - عرضی ندارم

بعضی از نمایندگان - مخالفی نیست

رئیس - معلوم شد مخالفی نیست. رای گرفته میشود به ورود در مواد آقایان موافقین قیام فرمایند.

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. آقای فیروز آبادی پیشنهاد ختم جلسه کرده اند بفرمائید

فیروز آبادی - بنده نظر به اینکه الان پنج دقیقه بیشتر بظهر نداریم به این ملاحظه پیشنهاد کردم جلسه ختم شود و کار زیادی هم در جلسه بعد نداریم و يك دقيقه در مواد این طرح ساربن هم بکنند در جلسه بعد به مجلس بیاید و بگذرد. به این ملاحظه پیشنهاد کردم

رئیس - آقای بیات

مرضی قلی خان (بیات) - عرض کنم مواد این طرح کهان نمی کنم يك ملاحظات زیادی لازم داشته باشد دو ماده است ماده اولش تجدید نظر کردن در نظامنامه را تصویب میکند و ماده دوم هم این است که کمیسیون از شعبات انتخاب شود و در نظامنامه تجدید نظر کنند دیگر این را لازم نیست که آقا شب ببرند و مطالعه کنند همین دو ماده است و فعلا به دو فوریت آن و شور در کلیات رای داده شده است و تصویب این دو ماده شاید پنج دقیقه بیشتر وقت لازم ندارد. این دو ماده را تصویب میکنیم بعد مجلس را ختم میکنیم

رئیس - رای گرفته میشود به پیشنهاد آقای فیروز آبادی دایر به ختم جلسه موافقین قیام فرمایند (دو سه نفر قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد. ماده اول مطرح است.

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده اول - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که

تجدید نظر در نظامنامه داخلی بشود

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - عرض کنم که اگر ما بخواهیم بترتیب معمولی و مطابق همین ترتیب فعلی نظامنامه را اصلاح کنیم ششماه بیشتر وقت لازم دارد زیرا صد صدو پنجاه ماده است و باید دوشور بشود و خیلی طول میکشد يك اصلاحاتی در دوسه دوره مجلس در کمیسیونها شده است و بنده نظرم این است که در این ماده قید شود که با يك شور در مجلس تصویب شود یعنی کمیسیون که رأی داد بیاید در مجلس يك شور بشود و تصویب شود و اگر دو شوری بشود مقصود آقایان عملی نمیشود و این میباید و لوایح دولت هم می آید و وقت مجلس را اشغال خواهد کرد

رئیس - آقای افشار

افشار - بنده با این نظر آقای یاسائی موافقم و تصور میکنم بعد از آنکه کمیسیون راپورت خودش را حاضر کرد و به مجلس فرستاد آنوقت تقاضای يك فوریت بشود بهتر است.

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - موافقم

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - موافقم

آقا سید یعقوب - بنده با فرمایش آقای یاسائی مخالفم با ماده موافقم

رئیس - آقای روحی

روحی - بنده با نظر آقای یاسائی کاملاً موافقم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب مخالفند سهم ایشان میشود. بفرمائید

آقا سید یعقوب - عرض کنم که آقای یاسائی توجه بفرمائید قوانین يك شور غیر از این قانون است که اساس عملیات قوانین باید بر روی آن باشد. خود حضرتعالی در مجلس تشریف داشتید و ملاحظه فرموده اید که بنده همیشه با لوایح فوری مخالفت میکردم و میگفتم که هنوز در آلمان لوایحشان سه شوری است و سه مرتبه شور میکنند

چرا؟ برای اینکه هر چیزی که بیشتر در تحت شور و مذاقه می آید بهتر میشود. روز بروز احتیاجات ما بیشتر میشود، نظریات تغییر میکند، ما میخواهیم نظامنامه برای مجلس بنویسیم شما چه عجله دارید که يك ماهه تمام شود، شما ملاحظه بفرمائید این نظامنامه را در دوره دوم نوشته اند و در پنج دوره مجلس طول کشید و حالا ما میخواهیم تجدید نظر کنیم و يك نظامنامه نوشته شود که چندین دوره باز مورد استفاده مجلس باشد، اگر بیائیم يك شوری کنیم ملاحظه بفرمائید که در يك شور آن نظریات تأمین نمیشود. این نظر در دوره چهارم در مجلس پیدا شد و يك رابتنی در کمیسیون دوره پنجم تهیه شد فعلاً باید با كل دقت آنرا ملاحظه کنیم و يك نظامنامه برای پنج دوره، شش دوره بنویسیم که در هر دوره مجلس محتاج به تجدید نظر نباشد این کار خیلی اهمیت دارد و حقیقه مثل يك قانون اساسی است که ما باید بنویسیم. این است که من مخالفم با يك شوری بودنش و عقیده دارم دو شوری بشود برود در کمیسیون و برگردد بخبرش هم این جا دفاع کنند و نظریاتی را که ما داریم پیشنهاد کنیم و برود در کمیسیون و هر قسمتی که محتاج به تکرار نظر کردن است تکرار نظر بشود و حقیقه این نواقصی که نظامنامه دارد رفع کنیم که بلکه بتوانیم با اندازه خودمان خدمتی به نظامنامه کرده باشیم

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم. این که قانون اساسی میگوید مشروطیت تعطیل بردار نیست مقصود از این اصل این است که اگر در قوانین نقیصه حاصل شود و اشکالی موجود شود مجلس باشد و اصلاح کند و حالا هم اهمیت ندارد هر قانونی که وضع میشود اگر در عمل دیدیم اشکال دارد می آوریم و اصلاح میکنیم، چنانچه ملاحظه میفرمائید قوانین وزارت عدلیه هر روزه اگر اشکالی دارد می آورند و رفع میکنند و همینطور سایر قوانین و غیر ذلك اگر اشکالی داشته باشد دولت می آورد این جا و اصلاح می کند، مجلس که باشد هیچ جای نگرانی نیست مجلس

هم که نباشد نظامنامه لازم نیست ما نظامنامه را برای مجلس میخواهیم بنویسیم. بعلاوه برای این نظامنامه چنانچه آقای آقا سید یعقوب مستحضرنند از دوره چهارم يك اشخاص مطلعی در کمیسیونهای مختلفه اظهار نظر کردند و آنچه بابتی اصلاح شود نظریات خود را راپورت دادند و فعلاً این کمیسیون هم نظریات سابقه را مطالعه میکند و اگر بخواهیم این را دو شوری قرار دهیم ششماه وقت می خواهد، بگذارید این يك شوری بشود و در عمل اگر دیدیم اشکال دارد مجلس هست و اصلاح میکند و اگر این مسئله دو شوری بشود جز اینکه مدنی وقت مجلس را بگیرد و به نظامنامه نسیم نتیجه ندارد و این را هم عرض میکنم که این نظامنامه ترجمه از فرانسه است و آن نظامنامه مال چهل سال پیش از این است و نا بحال آنها چندین مرتبه نظامنامهشان را عوض کرده اند ولی ما همین نظامنامه را داریم عمل میکنیم و خوب است موافقت کنید که يك شوری باشد و اگر بعد نظری پیدا شد در مجلس اصلاح میکنیم.

رئیس - دیگر کسی اجازه نخواسته است.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - رای گرفته میشود به ماده اول آقایان موافقین قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم مطرح است.

(مضمون ذیل خوانده شد)

ماده دوم - کمیسیون شش نفری از شعب منتخب و نظامنامه اصلاح شده در دوره پنجم را تحت نظر گرفته و پیشنهاد مجلس نموده که مطرح و تصویب گردد.

رئیس - آقای افشار

افشار - موافقم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - موافقم

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - موافقم

رئیس - آقای عدل

عدل - بنده با این ماده کاملاً موافقم فقط عرضی که دارم راجع به عدّه اعضاء کمیسیون است اولاً آن نکته که آقای یاسائی تذکر دادند بنده عقیده ام این است که در این ماده باید ذکر شود که وقتی بمجلس آمد يك شور بشود عرض دوم بنده راجع بعده است بنظر بنده این کمیسیون از مهمترین کمیسیونهای است که در مجلس تشکیل میشود و شش نفر را بنده کم میدانم و تصور میکنم آقایانیکه در يك کمیسیون عضویت دارند یا هیچ عضویت ندارند زیاد داریم ممکن است از هر شعبه دو نفر انتخاب شوند و البته در شعب هم درست دقت خواهند کرد که اشخاصی که بصیرت کامل دارند و وقتشان هم کفایت کند انتخاب شوند دوازده نفر بنشینند و تجدید نظر بنمایند. آن نظر سابق را هم بگذارند و این نظامنامه را هم بگذارند و مطالعه کنند. این نظر بنده است حالا دیگر نظر آقایان چه باشد؟ و پیشنهاد هم کرده ام.

رئیس - آقای افشار

افشار - آقای عدل فرمودند نظر ایشان تسریع است ولی با این نظری که فرمودند قضیه را به تعویق میاندازند این قضیه ارجاع میشود به کمیسیون و تصدیق مینمایند که هر قدر عدّه اعضاء يك کمیسیون کمتر باشد کار سریعتر میشود و عقیده بنده این است که ایشان هم موافقت مینمایند که عدّه اعضاء کمیسیون همان شش نفر باشد

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - موافقم

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهادها قرائت میشود. پیشنهاد آقای فیروز آبادی

(بشرح ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که از هر شعبه سه نفر انتخاب شود. (خنده نمایندگان)

فیروز آبادی - پس میگیرم

پیشنهاد آقای عدل

بنده پیشنهاد میکنم از هر شعبه دو نفر انتخاب شود
رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - آقای عدل تصدیق فرمائید که میخواهیم این کار عملی شود و دوازده نفر برای این کار زیاد است و این کار را ما میخواهیم انجام شود و خودتان هم میدانید که از دوره پنجم سابقه دارد و رایورتنی هم داده شده است و لایحه اش هم حاضر است، دوازده نفر میخواهد چه کند؟

عدل - اجازه مینمایم توضیح بدهم؟

رئیس - اول که در ضمن مذاکرات توضیح دادید بفرمائید.

عدل - غالباً از آقایان نمایندگان عقیده شان این است که شش نفر کم است و آقایانی که این طرح را امضاء کرده اند عقیده شش نفر است، بنده هم عقیده دارم که شش نفر کم است برای اینکه کمتر حاضر میشوند و این هم که راجع به تسریعش آقای آقا سید یعقوب فرمودند بنده تصور میکنم که اگر دوازده نفر این لایحه را کاملاً دقت کنند و بیاورند به مجلس دیگر محتاج دو شور نخواهد بود و چون میخواهیم يك شوری باشد اگر دوازده نفر اعضاء کمیسیون باشند بهتر است.

رئیس - رای گرفته میشود به پیشنهاد آقای عدل
آقایان موافقین قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. دو فقره پیشنهاد دیگر هم از طرف آقای احتشام زاده و آقای روحی رسیده است
(بنحو آبی خوانده شد)

پیشنهاد میکنم رایوت کمیسیون منتخبه يك شوری تصویب شود. احتشام زاده

پیشنهاد میکنم که این لایحه رایورتنش که به مجلس می آید يك شوری باشد. روحی

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - آقایان نمایندگان محترم فرمودند که دو سه دوره است که ضرورت اصلاح نظامنامه مجلس معلوم شده است و تمام آقایان نمایندگان معتقدند که باید نظامنامه مجلس اصلاح شود و متأسفانه بواسطه اینکه این کار يك کار خیلی مفصلی است و محتاج بوده است که دو شور بشود تاکنون بموقع اجرا گذارده نشده است و این کار خاتمه پیدا نکرده است و الان که اول دوره هفتم است آقایان احساس میکنند که این کار باید بشود و نظامنامه اصلاح شود پس بنده خیال میکنم که طوری باید عمل کنیم که واقعاً اصلاح شود و اگر بخواهیم این قضیه دو شوری باشد باید تصدیق فرمائید که صد و پنجاه ماده اگر دو مرتبه در مجلس شور بشود و مباحثه شود يك وقت خیلی زیادی میخواهد و بنده گمان نمیکنم به نتیجه برسیم برای خاطر اینکه هر يك از مواد در مرتبه باید درش صحبت شود و پیشنهاد شود و مذاکره شود. این است که بنده تصور میکنم خوب است آقایان موافقت بفرمایند این لایحه يك شوری باشد منتهی سعی بفرمایند که اشخاصی را که انتخاب میکنند اشخاص مطلع باشند و حالا هم که قرار شد دوازده نفر باشد این آقایان مطالعه میکنند و با مطالعاتی هم که در ادوار سابق شده است بنده گمان میکنم قضیه حلایی شده به مجلس خواهد آمد. این است که بنده تقاضا میکنم يك شور بشود که بالاخره موفق شویم به اصلاح

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - بنده گمان میکنم آقایان همه تجربه دارند قضائاتی را که ما يك شوری از مجلس گذرانده بعد از آنکه از مجلس گذشت و تمام شده تصور شد يك قضائاتی در عمل پیش آمد که اظهار نگرانی کردند و يك نواقصی پیدا شد که در عمل دچار محذور شدند و حالا ما میخواهیم نظامنامه مجلس را اصلاح کنیم گمان نمیکنم خوب باشد که يك شوری بکنیم و باز نقایص آنرا برای مجلس بعد بگذاریم و بعقیده بنده صلاح نیست این

کار را بکنیم و همانطور که آقای احتشام زاده فرمودند يك سوابقی تهیه شده است و آن سوابق را بعضی آقایان آشنا هستند و آن سوابق در نظر ما هست و بهتر است که دو شوری بشود و دو مرتبه برود به کمیسیون و بیاید به مجلس که از روی دقت تصویب شود

رئیس - رای گرفته میشود به پیشنهاد آقای احتشام زاده آقایان موافقین قیام فرمایند.

(عدّه قلیلی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد. پیشنهاد آقای روحی هم طبعاً رد شده است. رای گرفته میشود به ماده دوم با اصلاحی که بر حسب پیشنهاد آقای عدل قبل توجه شد موافقین قیام فرمایند.

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. مذاکره در کلیات است

بعضی از نمایندگان - مخانی ندارد

روحی - بنده مخالف هستم آقا

رئیس - آقای عباس میرزا

عباس میرزا - اینجا آقای روحی در ضمن مذاکره فرمودند که هر کس در دو کمیسیون عضویت داشته باشد میتواند در این کمیسیون هم عضویت داشته باشد و این مخالف نظامنامه است، اشخاصی که در دو کمیسیون هستند نمیتوانند در این کمیسیون انتخاب شوند...

بعضی از نمایندگان - کمیسیون خاص است

عباس میرزا - در خاص هم باشد نمیتوانند ملاحظه بفرمائید به نظامنامه که نمیشود

رئیس - آقای روحی

روحی - بنده هم مخالف هستم

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - اگر به نظامنامه مراجعه بفرمائید ملاحظه خواهید فرمود که اشخاصی که در دو کمیسیون عضویت دارند در هر کمیسیون خاصی میتوانند انتخاب شوند و چون این کمیسیون هم کمیسیون خاصی است مانعی ندارد و صریح هم دارد و يك مورد هم در دوره گذشته در موقع انتخاب

قانون

بیست و پنجهزار تومان اعتبار برای سیم کشی خطوط تلگرافی

جدید بلوچستان

مصوب ۱۵ آذرماه یکهزار و سیصد و هفت شمس

ماده واحده - بوزارت مالیه تا مبلغ بیست و پنجهزار تومان از عایدات جاری عمومی ۱۳۰۷ اعتبار داده میشود که توسط وزارت پست و تلگراف برای سیم کشی خطوط تلگرافی جدید بلوچستان مصرف شود - وزارت مالیه مجاز است مبلغ این اعتبار را بابت صرفه جوئی های بودجه ۱۳۰۷ ملگتی و مازاد عایدات همان سال محسوب دارد

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه یازدهم آذرماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی دادگر

تصمیم

به تجدید نظر در نظامنامه داخلی و انتخاب کمیسیون دوازده نفری برای این منظور

مصوب ۱۵ آذرماه یکهزار و سیصد و هفت شمس

ماده اول - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که تجدید نظر در نظامنامه داخلی بشود

ماده دوم - کمیسیون دوازده نفری از شعب منتخب و نظامنامه اصلاح شده در دوره پنجم را تحت نظر گرفته و پیشنهاد مجلس نموده که مطرح و تصویب گردد

تصمیم فوق مشتمل بر دو ماده در جلسه یازدهم آذرماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی اتخاذ و بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

کمیسیون قانون استخدام کشوری پیدا کرد و مجلس رای داد که در این قبیل کمیسیونها عضویتش مانع از این نیست که در کمیسیونهای دیگر عضویت داشته باشند و نمایندگان که در دو کمیسیون عضویت دارند در این کمیسیون هم میتوانند انتخاب شوند

رئیس - کجای میگویم در این موضوع حق بجانب آقای عباس میرزا است. ماده نظامنامه قرائت میشود.

ماده بیست و هفت نظامنامه بشرح ذیل خوانده شد
ماده بیست و هفتم - هیچیک از نمایندگان نمیتوانند در زمان واحد در بیش از دو کمیسیون که مشغول کارند عضویت داشته باشند مگر در کمیسیون تحقیق انتخابات و کمیسیون محاسبات مجلس که از این قاعده مستثنی است.
رئیس - در کلیات دیگر مخالفی نیست؟

روحی - بنده مخالفم.

رئیس - بفرمائید.

روحی - عرض کنم که بنده با این نظری که آقایان گرفته اند که این لایحه دوشوری باشد اصلاً تصور نمیکم که ما در این دوره موفق به اصلاح نظامنامه بشویم زیرا که صد و پنجاه ماده است و مذاکره در آن ششماه وقت لازم دارد که سر تا نهش تغییر کند. مگر اطلاع ندارید در ادوار گذشته اشخاص مطلعی مثل آقایان مشیرالدوله و دکتر مصدق زحمتی کشیدند و این اصلاح را تهیه کردند حتی بنده عقیده داشتم که با قید فوریت آن راپورت بیايد در مجلس و اصلاح شود و مواد آنرا یا رد کنند یا اصلاح کنند ولی قرار شد که کمیسیونی لازم است که آن اصلاح در کمیسیون تحت شور بیايد ولی حالا که

مجلس دو شوری بودنش را رأی داد بنده استدعا میکنم از این دوازده نفر اعضاء کمیسیون که دقت کنند که کمیسیون زود تشکیل شود و این اصلاحات را تحت نظر بگیرند که ما زودتر موفق شویم که نظامنامه اصلاح شود و يك اساس نوی داشته باشیم. خواهشمندم آقایان این عرض مرا بپذیرند و در موقع عمل رعایت کنند و هفته سه روز در کمیسیون حاضر شوند.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - اساساً آقای روحی مخالفتی نکردند و مخالفتشان فقط يك توصیه بود به کمیسیون و شرحی هم از گذشته ها گفتند این جا گمان نمیکم ما هم که آمده ایم غیر از گذشته ها باشیم عرض نمیکم گذشته ها چه بوده اند و آینده ها چه هستند ولی عرض میکنم که آینده ها هم کمتر از گذشته نیستند بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - رای گرفته میشود به این طرح پیشنهادی که مشتمل بر دو ماده است با اصلاحی که از طرف آقای عدل پیشنهاد شد موافقین قیام فرمایند :
(عده زیادی قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد.

بعضی از نمایندگان - ختم جلسه.

رئیس - از آقایان غنا میکنم وقتی که بیرون تشریف بردند دو نفر عضو ها را از شعب انتخاب کنند جلسه آتی سه روز سه شنبه بیستم آذر و دستور لوایحی که حاضر میشود و اخبر رسیده است به امید اینکه آقایان اعضاء کمیسیونهای مربوطه جلسات خودشانرا زودتر تشکیل دهند و لوایح را برای روز موعود حاضر کنند

(مجلس يك ربع بعد از ظهر ختم شد)